

FIȘA DISCIPLINEI

DIETOTERAPIE ȘI PARTICULARITĂȚI DE ÎNGRIJIRE ÎN AFECȚIUNI METABOLICE ȘI NUTRIȚIONALE

Anul universitar: 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Științe medicale și ale sănătății
1.3. Departamentul	Științe medicale și ale sănătății
1.4. Domeniul de studii	Sănătate
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Nutriție și dietetică/Nutriționist și dietetician
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Dietoterapie și particularități de îngrijire în afecțiuni metabolice și nutriționale				Codul disciplinei	BLRxxx
2.2. Titularul activităților de curs			Nutriționist Dietetician drd. Alexandra Cornelia Tomi					
2.3. Titularul activităților de seminar			Nutriționist Dietetician drd. Alexandra Cornelia Tomi					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					1
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Bazele nutriției, Nutriția omului sănătos. Nutriție vegetariană, Anatomie, Fiziologie. Fiziopatologie, Biochimie
4.2. de competențe	Abilități de comunicare cu pacienții, capacitatea de interpretare a informațiilor nutriționale, capacitatea de a alcătui recomandări dietetice pacienților cu diverse patologii metabolice și nutriționale.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Prezența: vor fi respectate întocmai prevederile regulamentului de activitate didactică al Facultății; - Suport logistic video, tablă; - Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice, conversații online, fotografierea sau înregistrarea în timpul cursului.
--------------------------------	--

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Participarea la minim 80% din activitatea de seminar este condiție pentru participarea la examenul scris; • Studentii vor avea caiet de stagi, instrumente de scris și de calcul; • Fiecare student trebuie să își completeze portofoliul și caietul de activități practice individual în concordanță cu cazurile clinice discutate la seminar; • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice, conversații online, fotografierea sau înregistrarea în timpul seminarului.
--	---

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• Identificarea și evaluarea impactului negativ al nutriției deficitare și al altor factori asociați unui stil de viață nesănătos; • Recunoașterea dezechilibrelor nutriționale și a riscurilor asociate acestora; • Utilizarea corectă și eficientă a terminologiei de specialitate în domeniul nutriției; • Analiza și interpretarea informațiilor de specialitate pentru a sprijini formarea unei atitudini conștiente în rândul pacienților față de adoptarea unui stil de viață sănătos; • Dobândirea de cunoștințe generale privind epidemiologia, manifestările clinice și paraclinice, precum și principiile terapeutice pentru principalele grupe de afecțiuni metabolice și nutriționale; • Aplicarea metodelor de evaluare nutrițională și formularea unui diagnostic nutrițional în cazul pacienților cu diverse afecțiuni metabolice și nutriționale; • Stabilirea rolului și a obiectivelor intervenției nutriționale în cadrul planului general de tratament; • Dezvoltarea și implementarea metodelor de intervenție nutrițională adaptate diferitelor afecțiuni metabolice și nutriționale; • Elaborarea unui plan individualizat de intervenție nutrițională cu scop profilactic și curativ; • Monitorizarea și evaluarea eficacității intervențiilor nutriționale.
Competențe transversale	• Capacitatea de integrare a cunoștințelor teoretice și practice pentru luarea deciziilor clinice în contextul multidisciplinar al îngrijirii pacienților cu afecțiuni metabolice și nutriționale; • Dezvoltarea gândirii critice pentru analiza și soluționarea problemelor complexe legate de dietoterapie și intervenții nutriționale; • Abilități de comunicare eficientă cu pacienții, familiile acestora și membrii echipei medicale, respectând principiile empatiei, eticii și confidențialității; • Colaborarea eficientă în echipe pluridisciplinare, contribuind activ la atingerea obiectivelor comune legate de prevenirea și tratamentul afecțiunilor metabolice și nutriționale; • Respectarea și aplicarea principiilor deontologice și etice în toate aspectele îngrijirii medicale și intervențiilor dietoterapeutice; • Capacitatea de a utiliza tehnologiile moderne și resursele informatice pentru accesarea, analiza și integrarea informațiilor relevante în luarea deciziilor terapeutice.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: • metodele de evaluare nutrițională; • analizarea informațiilor medicale și nutriționale.
Aptitudini	Studentul este capabil să: • elaboreze și implementeze planuri dietoterapeutice pentru pacienții cu patologii (obezitate, dislipidemie, diabet zaharat, hiperuricemie, hipertensiune arterială, steatoză hepatică, sindrom metabolic) cu scopul de a ameliora starea de sănătate.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: • Evaluarea stării nutriționale a pacienților; • Elaborarea unui plan dietoterapeutic; • Monitorizarea progresului pacienților; • Crearea materialelor educaționale.
--------------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea relației dintre alimentația nesănătoasă și apariția diferitelor patologii; • Dobândirea și aplicarea cunoștințelor, abilităților practice și raționamentelor necesare pentru dezvoltarea și implementarea planurilor de intervenție nutrițională bazate pe dovezi științifice, în gestionarea diverselor afecțiuni.
7.2 Obiectivele specifice	• Stabilirea raportului dintre alimentația umană și apariția bolilor nutriționale sau cucomponentă nutrițională; • Cunoașterea recomandărilor de alimentație sănătoasă și a necesarului nutritiv cantitativ și calitativ ca bază teoretică pentru prescrierea terapiei nutriționale; • Înțelegerea fiziopatologiei afecțiunilor cu componentă nutrițională, stabilirea rolului etiogenic al alimentației în afecțiuni și a rolului terapeutic al intervenției nutriționale; • Aplicarea practică a criteriilor de prescriere a intervenției nutriționale specifice diferitelor afecțiuni cu componentă nutrițională.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Bazele nutriției în patologia umană. Terminologie. Clasificarea nutrienților. Glucide, fibre alimentare, îndulcitori. Indicele glicemic. Proteinele. Lipidele. Nutriția clinică, terapia nutrițională medicală – generalități.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
2. Metabolismul energetic și compoziția corporală.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
3. Obezitatea : baze etiopatogenice: definiție și clasificare. Etiopatogenie	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
4. Nutriția în obezitate : principiile intervenției nutriționale în obezitate. Nivelul caloric. Ponderea și tipul macronutrienților. Micronutrienți și fibre.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
5. Terapia medicală nutrițională în obezitate	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
6. Diabetul zaharat. Definiție și diagnostic. Simptomele diabetului. Complicațiile diabetului de tip 1 și de tip 2. Complicațiile diabetului gestațional. Nutriția în diabetul de tip 2: nivel caloric, prescrierea specifică a glucidelor,	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă

proteinelor și lipidelor. Nutriția în diabetul de tip 1.		
7. Terapia medicală nutrițională în diabetul zaharat	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
8. Dislipidemiile. Metabolismul lipidelor. Diagnosticul dislipidemiilor. Implicațiile dislipidemiilor. Tratamentul dislipidemiilor. Nutriția în hipercolesterolemie. Nutriția în hipertrigliceridemie. Nutriția în hipo-HDL-emie. Sindromul metabolic.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
9. Bolile cardiovasculare. Hipertensiunea arterială. Fiziopatologia aterosclerozei. Intervenții nutriționale în ateroscleroză. Nutriția ca factor de risc cardiovascular.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
10. Bolile metabolice. Hiperuricemiile și guta. Nutriția în hiperuricemii. Hemocromatoza. Boala Wilson. Intoleranța la gluten. .	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
11. Nutriția în bolile aparatului digestiv. Boala de reflux gastro- esofagian. Ulcerul, gastritele și dispepsiile non-ulceroase. Boli intestinale și ale colonului. Sindromul de intestin iritabil. Bolile hepatice și colecistopatiile. Bolile pancreasului exocrin.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
12. Nutriția în bolile aparatului urinar. Insuficiența renală. Litiaza renală. Infecțiile urinare. Nutriția în bolile endocrine. Bolile tiroidei. Osteoporoza. Sindromul ovarelor polichistice.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
13. Excese și deficite vitaminice. Vitamina A. Vitamina D. Vitamina E. Vitamina K. Vitaminele de grup B. Anemia prin deficit de vitamină B12. Anemia prin deficit de acid folic. Vitamina C.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
14. Patologia mineralelor. Calciul, hipocalcemii și hipercalcemii. Fosforul. Magneziul. Potasiul. Cuprul. Fierul și anemia feriprīvă.	Prelegere frontală, combinată cu utilizarea problematizării, învățării prin descoperire, conversației euristice, gândirii critice	Expuneri orale însoțite de prezentări PowerPoint, comunicare interactivă
Bibliografie • Suportul de curs PowerPoint • A. Vereșiu, Recomandări de intervenții nutriționale la pacienții spitalizați, Ed. Echinox, Cluj Napoca, 2016 • Hancu, N., Vereșiu, I.A, Roman G, 2010: Diabetul zaharat, nutriția și bolile metabolice. Editura Echinox, Bibl. Fiziologie animală • Searfinceanu C., Nutriție clinică umană, Ed. Medicală, 2012 • Busetto si colab., A new framework for the diagnosis, staging and management of obesity in adults, Natur Medicine, vol 30, 2395–2399, 2024 • Bathke et. al., Medical Nutrition Therapy Interventions Provided by Dietitians for Adult Overweight and Obesity Management: An Academy of Nutrition and Dietetics Evidence-Based Practice Guideline, J Acad Nutr Diet. 2023;123(3):520-545 • Yumuk V et.al., European Guidelines for Obesity Management in Adults, The European Journal of Obesity, 2015 • Krause and Mahan's- Food and the nutrition care process, 15th Edition, Elsevier, 2020		

Nordic dietary recommendations, 2023		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1.Etapele terapiei medicale nutriționale	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
2. Calculul necesarului energetic și nutritiv. Modalități de măsurare a compoziției corporale	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
3. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu obezitate	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
4. Tipuri de diete recomandate în obezitate	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
5. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu diabetul zaharat tip 2 cu/fără comorbidități.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
6. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu dislipidemie mixtă.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
7. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu hipertensiune arterială. Dieta Mediteraneană. Dieta DASH.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
8. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu hiperuricemie, gută.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
9. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu gastrită și esofagită de reflux.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
10. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu sindrom de colon iritabil. Dieta low-FODMAP.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
11. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu litiază renală.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
12. Evaluarea nutrițională și elaborarea intervenției nutriționale la un caz cu anemie feriprivă, deficit de vitamina D.	Conversație, problematizare, prezentări de caz	Prezentare orală însoțită de suport electronic, comunicare interactivă
Bibliografie - American Diabetes Association. Standards of medical care in diabetes 2021. Diabetes Care 2021;44(Suppl 1). - Schutz D, et al. European Practical and Patient-Centred Guidelines for Adult Obesity Management in Primary Care. Obesity Facts 2019; vol 12, No 1. - The Task Force for the Management of Dyslipidaemias of the European Society of Cardiology (ESC) and European Atherosclerosis Society (EAS). 2019 ESC/EAS Guidelines for the Management of Dyslipidaemias. European Heart Journal 2019. - European Society of Cardiology, 2018 ESC/ESH Guidelines for management of arterial hypertension, European Heart Journal, 39, 3021-3104, 218 A. Vereșiu, Recomandări de intervenții nutriționale la pacienții spitalizați, Ed. Echinex, Cluj Napoca, 2016		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt corelate cu ghidurile și standardele elaborate de asociații profesionale recunoscute, cum ar fi societățile de nutriție și dietetică, asociațiile medicale și organizațiile naționale și internaționale de sănătate publică.
- Materiile incluse răspund cerințelor angajatorilor din domeniul sănătății, cum ar fi spitalele, clinicile de nutriție, instituțiile de sănătate publică și industria alimentară, contribuind la formarea unor specialiști competenți și adaptați cerințelor actuale ale pieței.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea gradului de înțelegere a conceptelor fundamentale și aplicabilitatea acestora în contextul specific al disciplinei.	Examen scris tip grilă	70%
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea cunoștințelor teoretice (dobândite pe parcursul seminariilor).	Examen scris (prezentare de caz cu intervenție nutrițională în diferite patologii).	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Însușirea principalelor noțiuni de dietoterapie :			
• Alcătuirea intervenției nutriționale la un caz cu obezitate • Alcătuirea intervenției nutriționale la un caz cu diabet zaharat tip 2 • Alcătuirea intervenției nutriționale la un caz cu hipertensiune arterială • Alcătuirea intervenției nutriționale la un caz cu dislipidemie • Alcătuirea intervenției nutriționale la un caz cu hiperuricemie • Alcătuirea intervenției nutriționale la un caz cu steatoză hepatică non-alcoolică			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Data completării:
10.11.2025

Semnătura titularului de curs
Nutriționist Dietetician drd. Alexandra
Cornelia Tomi

Semnătura titularului de seminar
Nutriționist Dietetician drd. Alexandra
Cornelia Tomi

Data avizării în departament:
03.12.2025

Semnătura directorului de departament
Sef lucr dr. Vlad Alexandru Toma